

Boviene coronavirus en *Mycoplasma bovis* rukken bij griepuitbraken

Geen onschuldige hoestjes

Griep bij jongvee is van meerdere factoren afhankelijk. Het afweermechanisme bij het dier, het milieu en de infectiedruk spelen elk hun rol. Onder de virussen rukt het bovine coronavirus op als ziektekiem. Bij de bacteriële verwekkers is dat *Mycoplasma bovis*. Preventie loont in beide gevallen.

tekst **Guy Nantier**

Uit de griepbarometer van DGZ blijkt dat het bovine coronavirus in het complex van ademhalingsziekten bij jongvee aan een opmars bezig is. Dat meldde Koen De Bleecker van DGZ op een studieavond over ademhalingsziekten van het Praktijkcentrum Rundvee van het Vlaamse ministerie van Landbouw.

Uit het patronenonderzoek van twintig uitbraken in september 2016 blijkt dat het coronavirus in 25 procent van de gevallen aanwezig is tegen 10 procent BRSV-virus en 5 procent para-influenza-virus (PI3).

Preventie is een 'must'

In de periode december 2015-september 2016 was de ziektekiem zelfs in 32,6 procent van de gevallen aanwezig tegen 28 procent BRSV en 9,1 procent PI3. 'Eenzelfde vaststelling voor het coronavirus werd ook gedaan in het buitenland', meldde De Bleecker nog. Bijzonder is ook dat het coronavirus, in tegenstelling

tot bijvoorbeeld het BRSV-virus, dat aanwezigheidspieken kent, het ganse jaar door op een hoog niveau aanwezig blijft.' De Bleecker brak tijdens de studieavond een lans om op de bedrijven meer preventief te werk te gaan tegen jongveegriep. 'Is de huisvesting van de kalveren op orde? Is het vaccinatieprotocol tegen virussen en bacteriën sluitend én aangepast aan de bedrijfssituatie?' Dat zijn volgens De Bleecker vragen die de veehouder zich dient te stellen. 'Laat de ziektekiemen bij uitbraak identificeren, want meten is weten. En zijn de kalveren voldoende gewapend via de biestverstrekking op het vlak van immunoglobulinen en de aanwezigheid van selenium en jodium?'

Preventie is geen vrijblijvende zaak meer voor de rundveehouder, maar is een absolute 'must' geworden, aldus nog De Bleecker. 'De wettelijke spelregels rond het antibioticagebruik in het kader van de resistentieproblematiek zijn daarin een belangrijke aanjager. Maar ook de

economie en het dierenwelzijn op het bedrijf varen er wel bij.'

Na de virussen de bacteriën

Naadloos sloot Geert Hoflack daarbij aan met de probleemstelling die *Mycoplasma bovis* in de hedendaagse rundveehouderij veroorzaakt. *Mycoplasma bovis* maakt de laatste vijf jaar een stevige opmars als bacteriële ziektekiem binnen het complex van ademhalingsziekten bij rundvee. 'Preventie is het enige middel om deze ziektekiem onder controle te houden', gaf hij aan. 'Het bijzondere aan mycoplasma is dat het een bacterie is zonder celwand. Daarom slaan veel antibiotica die op de celwand van bacteriën inwerken, niet of slechts gedurende een beperkte tijd aan.' Vaccins zijn vooralsnog niet beschikbaar. 'De moeilijkheid is dat de ziektekiem haar uiterlijk permanent wijzigt om aan het afweermechanisme van het dier te ontsnappen.'

'Vermijd inkoop van besmette dieren, verstrek mycoplasma-vrije biest, fok de kalveren individueel op tot acht weken ouderdom, zonder besmette dieren direct af en voer ze na afmestiging af naar het slachthuis. Het zijn probate managementacties', gaf de dierenarts aan.

Scheefhangende kop

Mycoplasma bovis zorgt in de rundveehouderij voor stevig economisch verlies. Besmette dieren die de symptomen vertonen (niet alle besmette dieren zijn ziek), groeien tot 500 gram per dag minder, zo blijkt uit studies. 'Uit eigen praktijkervaring heb ik kunnen vaststellen dat twee witblauwen die aangetast waren door mycoplasma, op zes maanden ouderdom slechts 85 tot 90 kilogram wogen in plaats van 190 kilogram,' gaf Hoflack als voorbeeld.

De symptomen bij mycoplasma zijn ademhalingsstoornissen, gewrichtsontstekingen, vochtblazen (seroma's) in de buik na een keizersnede en middenoorontstekingen. 'Een scheefhangende kop door een middenoorontsteking bij een kalf is een typisch symptoom en moet direct tot actie leiden in samenspraak met de bedrijfsdierenarts', zo gaf Hoflack nog mee als advies. 'Als een infectie het bedrijf binnenkomt, is vaak snel de volledige kudde geïnfecteerd.'

Middenoorontsteking, typisch voor Mycoplasma bovis, is te herkennen aan een scheve kop

